

PERSBERICHT

Eerbetoon aan ‘vergeten’ kunstenaar Harmen Meurs in Stadsmuseum Harderwijk

Tot en met 3 juli 2022 is in Stadsmuseum Harderwijk de tentoonstelling *Met hart en ziel*. *Harmen Meurs* te zien. Het is een eerbetoon aan een kunstenaar die onterecht naar de achtergrond is verdwenen. Met een uitgebreid en representatief overzicht van zijn oeuvre zet het Stadsmuseum deze bijzondere kunstenaar weer op de kaart.

Harmen Meurs heeft een belangrijke connectie met de Noordwest-Veluwe: hij woonde en werkte een groot deel van zijn leven nabij Harderwijk, in het dorpje Speuld.

De naam Harmen Meurs (Wageningen 1891 – Speuld 1964) doet bij het grote publiek geen belletje meer rinkelen. In de eerste helft van de 20^e eeuw was dat wel anders. Meurs behoorde toen als kunstenaar tot de voorhoede. Als tentoonstellingsmaker en voorzitter van de vooruitstrevende kunstenaarsvereniging *De Onafhankelijken* was hij een invloedrijke spil in de Nederlandse kunstwereld.

Veelzijdig en betrokken

Zijn hoogtijdagen kende Meurs in de jaren 20 en 30, toen hij deel uit maakte van de bruisende artistieke *scene* van Amsterdam. In 1929 organiseerde hij de tentoonstelling *Neue Sachlichkeit* in het Stedelijk Museum en introduceerde daarmee deze moderne stroming in Nederland. Zijn eigen schilderijen in de koel registrerende stijl van de Nieuwe Zakelijkheid, waaronder *Portret van Wiep Havermans* dat te zien is in Harderwijk, behoren tot de hoogtepunten in zijn oeuvre.

Harmen Meurs was een sociaal-betrokken en politiek linksgeoriënteerde kunstenaar. Hij was begaan met het lot van boeren en arbeiders, die vaak de hoofdrol spelen in zijn werk. In zijn kunst reageerde hij met hart en ziel en vaak bijzonder uitgesproken op de maatschappelijke situatie van zijn tijd; de groeiende armoede en werkloosheid, maar ook de opkomst van het fascisme en nazisme. Uit angst voor vervolging heeft Meurs in 1940 de meeste van zijn antifascistische protestschilderijen vernietigd. Het schilderij *Protest tegen nazi-terreur* uit 1936 is bewaard gebleven en is te zien op de tentoonstelling. Dit aangrijpende werk heeft Stadsmuseum Harderwijk in bruikleen gekregen van het Rijksmuseum.

Op de Veluwe

Eind jaren 30 verhuisde Meurs richting Harderwijk, naar het dorpje Speuld. Om afstand te nemen van de Amsterdamse kunstwereld, waarin hij zich steeds minder thuis voelde, maar ook met het oog op zijn eigen veiligheid en die van zijn Joodse vrouw, de kunstenares Berthe Edersheim.

Na de oorlog bleef Meurs schilderen. Inspiratie haalde hij niet alleen uit de reizen die hij maakte naar Zuid-Europa, maar vooral ook heel dicht bij huis: de Veluwe boerenbevolking werd zijn voornaamste onderwerp.

In deze periode kreeg Meurs nog maar weinig erkenning. Deels omdat zijn realistische werk niet aansloot bij de naoorlogse voorliefde voor abstracte kunst, maar ook omdat hij zichzelf steeds meer isoleerde. Hij overleed in 1964 thuis in Speuld, na een ongelukkige val van de trap.

Particuliere verzamelaars

Het grootste deel van de kunstwerken op de tentoonstelling *Met hart en ziel. Harmen Meurs* is afkomstig van particuliere verzamelaars. 'Met hart en ziel' verwijst dan ook naar hen, omdat zij Meurs' werk zijn blijven waarderen, verzamelen en koesteren, ook toen het niet 'in de mode' was.

Deze tentoonstelling is de derde in een reeks waarbij Stedsmuseum Harderwijk kunstenaars die invloedrijk waren in hun eigen tijd, maar daarna in de vergetelheid zijn geraakt, weer voor het voetlicht plaatst. In 2017 stond Vilmos Huszár centraal, een van de grondleggers van De Stijl en in 2019 organiseerde het Stedsmuseum een tentoonstelling over Jan van Heel, spil van de Nieuwe Haagse School.

Bij de tentoonstelling verschijnt een publicatie met tekst van kunsthistoricus en Meurs-kenner Esther Schreuder.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor beeldmateriaal of vragen over dit persbericht kunt u contact opnemen met Corien van der Meulen, directeur Stedsmuseum Harderwijk, telefoon: 06 22 33 58 26 , e-mail: c.vandermeulen@stedsmuseum-harderwijk.nl